

Puuviljanduse 2014. aasta eksamitöö analüüs

Eksamiülesandeks oli mitmesugustes variatsioonides pookimine. Näiteks üks neist.

Tööülesanne. Pookida "aias kasvav" (klotsisse kinnitatud) alus silmastades forkerti viisil.

1. Valmistada ette pookvõrse silmastamiseks.
2. Teha kaks silmastamist forkerti viisil ja siduda (soovitav kileribaga) punga välja jättes.
3. Valmis töö kõrvale jätta võrse, millelt lõigati silmakilbid. Ebaõnnestunud lõikeid alusel ja pookvõrsel ei tule häbeneda, oluline on lõpptulemus.
4. Töö lõpetamisel korrastab eksami sooritaja töökoha (roogitud lehed prügikasti), sulgeb noa ja nimetab tööaja fikseerimiseks oma numbri.

Arvamusi eksamitööde kohta

- Esimene ülesanne oli enamikul täidetud kehvasti või hoopis unustatud. Pookvõrselt eemaldamata lehed ja võrseladavad kiirendavad veekadu pungadest ja halvendavad tulemust.
- Seoti enamasti hästi, kahjuks mõned pelgasid sidumist kileribaga. Aja säästmiseks piisab vaid haavakoha katmisest võimalikult õhukeselt.
- Forkerti silmastamisel on oluline aluse lõikel olev ülespoole suunduv koorenaast, mis tagab kilbi püsimise alusel kuni sidumiseni. Hea lõike kiiret tegemist tuleks veel paljudel harjutada.
- Vähestel nägin kilbi lõikamisel libisevat, noatera kogu pikkuses kasutatavat lõiget. Sama oskust läheb vaja oksastamise puhul.
- Silmakilbi paksus oli valdavalt hea (puitu kilbi all imeõhuke kiht), aga kilbi pikkus võinuks olla suurem. Vaid suured meistrid võivad endale lubada kiirema töö huvides imelühikesi kilpe.
- Töö kiiruse nimel tuleks hoiduda liigsetest liigutustest. Käepärasem on kilbi lõikamine alt ülespoole (ei pea lõigatud kilpi ümber pöörama).

Üksikutel õpilastel oli tõsisemaid eksimusi:

- aluse lehtedega osa mahalõikamine silmastamisel (sunnib poogitud silma enneaegselt puhkema),
- madal lõige alusele, millel kambium ei paljastu,
- nõrk sidumine,
- paksu puiduga silmakilp.

Kahju, et mõned **kutse-eksami sooritajad** polnud valmistunud oksastamiseks. Õpetlik tulevastele eksami tegijatele – valmis peab olema kogu aasta vältel aednikule vajalike tööde tegemiseks.

Õnnitlen aianduskooli lõpetamisel!

Jaan Kivistik

29.06.2014